

IN-DEPTH BUSINESS HALACHA CURRICULUM

קובץ מראוי מקומות עומקא דדיןא

דינה דמלוכה דינה חלק א'

DINA D'MALCHUSA DINA - PART I

על פי התורה אשר יורוּךְ Yorucha

IN-DEPTH BUSINESS HALACHA CURRICULUM

Compiled by the Bais HaVaad Halacha Center.

Project Editor: Rav Baruch Fried, Dayan at Bais HaVaad

For additional copies of this *Kuntras*, to sign up for *Yorucha*, or to obtain the *Yorucha* supplements (see back of booklet):

BAIS HAVAAD HALACHA CENTER

105 RIVER AVENUE, SUITE #301
LAKEWOOD, NJ 08701
1.888.485.VAAD(8223) | 732.232.1412
WWW.BAISHAVAAD.ORG/YORUCHA
YORUCHA@BAISHAVAAD.ORG

BAIS HAVAAD DIVISIONS

Business
Halacha
Services

Bais Din
& Dispute
Resolution

Zichron
Gershon Kollel
for Dayanu

Medical
Halacha
Center

Kehilla &
Bais Din Primacy
Initiative

Halachic Awareness
& Education

מראַי מקומות

דינא דמלכותא דינא חלק א'

תוכן העניינים

• מוקור הדין וטעמו	4
• נפק"מ בין סוגים של ממשלה [כגון דמוקרטי"ה]	6
• מה נקרא מלכות לעניין זה	8
• הפקעת מכס	9
• אם אין דין המלכות שווה (fair)	13
• אם דין דמלכותא מן התורה או מדרבנן	15

LOWINGER FAMILY

לעלו' נשמה

ר' יונה בן יצחק ז"ל
מרם בת חיים ע"ה

ר' מאיר משה בן בנציון הלוי ז"ל
נאלדא בת משה דוד ע"ה

In memory of
HARAV YOSEF GROSSMAN ZT"ל
לע"נ הרב יוסף גROSSMAN ב"ר משה גROSSMAN זצ"ל

ARYEH WEISS
& FAMILY

MR. HOWARD
ZUKERMAN Z"ל
ל' צבי יעקב בן פסח יהודה זול
By his wife Mrs. Rosalyn Zuckerman

סוטרים אותו פ"י מההיא דפ' בן סורו וומרה (עד, ב) דאפי' ערכות' מסאנ' אסורה וכי משמעו دائ' לא"ה דאסורה להראות עצמו בגין חיז' מההיא דעוקת' רמסאנ' שהרי מוחדים לאותו פ"י ואם אית' דלא אומרא' דינא דמלוכותא דיני' בכח'ג בעפ' הגחל בתורה' (קיד', א) ובפ"ד דנדורים (כח, א) ולהבריה דשנא בלא"ה לא היה ניתן החפש כ"א בדמי היללו נמצאו שדרמי החפש מהם של גוי מהני לע"ג ולא יישראל אבל כאן שהר' דמי המכס שנזון היישראל לגוי על חנם שפיר מקרי יצא מכם יישראל ולא מכם הגור זדה לא חסר מידי דהה פשיט' ובכה'ג אמרין דינא דמלוכותא דיני' וזה קצוב לכל היהודים כרכ' לעיל.

וכ"ש לענין מכס במלכי א"ה שהרי הקרע שלם ומאותו שהרי אסור לגנוב אותו המכס משום דחשייב בגול ויכולים לומר לא יעבור שום יהודי בארץ' אם לא תיתן לך וכך. ואבכע' מלך אלא אפילו כל הרויש יכול לפס' כירצא כוה בארצו כמ"ש ר' מאי"ץ והביא המורדי בעפ' הגחל בתורה⁹ להבריה בו את המכס מי שר' והוא אמר שמואל דינא דמלוכותא חיל וה"ה בכ' הדירות שאם קצוב שלא יהנה אדם מארצם שבלו מד המלך עכ"ל. הרי לך בהדי' דחשייב גול כshawwal המכס מישראל המוכ' וזה השגħħal מן המלך שמבריח ממנה דעתה'ה לא היה גול בଘħal מישראל הבא מאת המלך דישראל הבא מחתמת גויה הוא כו' וא' שפיר חשייב יוצא מכם של גוי ולא מכם של ישראל.

אשר שם פשיט' דשתי' לפי הנראה לע"ג שהרי אין יו'צא מכם של ישראל אלא מכם של השם אשר המכס שלו.

ואין לומר דזדוק החם היה מוחר אם אין יו'צא מכם של ישראל מושם דהויך דורך וממכר וכיוון שהוא חולין דשנא בלא"ה לא היה ניתן החפש כ"א בדמי היללו נמצאו שדרמי החפש מהם של גוי מהני לע"ג ולא יישראל אבל כאן שהר' דמי המכס שנזון היישראל לגוי על חנם שפיר מקרי יצא מכם יישראל ולא מכם הגור זדה לא חסר מידי דהה פשיט' ובכה'ג אמרין דינא דמלוכותא דיני' וזה קצוב לכל היהודים כרכ' לעיל.

וגם אין לומר דהכ' לא שייך למימר דינא דמלוכותא כיון שהירושאל פורע יותר מהגורי כתוב המורדי שם⁵ שלא אמרין אלא כשהמלך משוה מדורתו דודאי פשיט' דשפיר מקרי משוה מדורתו כיון שכ' יהודי פורע בשעה דבר קצוב' וגוזל' מזו השיב ר' מ כתשובה' זוזל' אבל אם השיר אמר מעצמו איי חף' ששם ההור' יגור כאן כי' ברשות ראובן בהא ודאי מווינ' לך שראוון יכול לעכב עליו מרינה דמלוכותא עכ"ל ר' מ כתשובה' במרודכי הגדול בשמו⁷.

וגם ראייתי שי"מ' היה דמות' להבריה בו את המכס והיוינו כדי להרואו' שאינו יהורי מולדובש כלאי', ויש שלמה ולה'ה'.

קצור ופסקי השרש

על דבר המכס שם גובים מהיהודים העובדים מקומות פלוניים, וממעות המכס ההוא קונים בגדים לנגי ע"ז – מאחר שםיים קדמוניים היה שם מכם לשאר המכסים שקובעים השרים ולא היו קונים ממן דבר ע"ז, אלא שאח"כ קם שר אחד על' מקום ההא, ואמר שהמעות שיגבו מן היהודים במכס הנו' ניתנו לקנות הבודדים הנהו'. ואמנם לא הוסיף בשביב'ך להטל על היהודים פורעים לפנים כשהוא זיהוי קונים מזה צרכי ע"ז, אם כן מה' שקונים מהמעות הנז' צרכי ע"ז ממעות השר הם קונים, שכבר היה המכס שלו מדינא דמלוכותא, ואין עליו איסור בהא.

בנין המכס אמרו דינא דמלוכותא דינא ואסורה לגנבו ממש דחשייב גוגל, ואפי' כשהישראל פורע יותר מן הגוי, ולא המלך בלבד אמרו, אלא אף כל פקיד וכל מונה מהו, וכן הר' ל' בהודיא דבשלוחי וכ' ומשני שלות' דמלכי' כמלכי' וכו' הרי לך בהודיא דבשלוחי המלך דמלוכותא, כיון שהדבר שווה וקצוב לכל היהודים.

חילופי גידושאות ותיקוני טעויות: ב) צ'ל אמר.

4. ב"י בכר"ה שם ושה' ס'ק יא. 5. ב"כ באו'ז שם ס'ק חמוץ ובמרודכי ל'ם, והוא מהשפטות הענור ונמעא כד' ר' ירוויא. 6. ב"י ח' מ' ס' שפט מחר' ב' וומ' א' טע' ז. 7. ב"ק ס' קה' וכ' ר' מא' ס'ק קנו' טע' ז. 8. הנהנת סמ'ק הובא בשושך קלון. 9. ב"כ באו'ז שם ס'י תמן, וראש נודים פאג' ר' יא וכ"כ סמ'ע' ס'י שט' ס'ק יב ובמרודכי שם ל'ם. 10. בתשוי' חרול.

שו"ת מהרי"ק קולון, יוסף בן שלמה (מהרי"ק) עמוד מס 461 הודהפס ע"י תכנת אוצר החכמה

Inequality before the law:

Mordechai limits Dina D'Malchusa to laws that apply equally to all citizens. The king may not target specific people for taxation. Despite this, Maharik does recognize a "Jew tax" as Dina D'Malchusa. [The Rama 369:6 quotes this Maharik.]

אם אין דין המלך שווה (fair)

הביא את דבר המורדי שאין דינא דמלוכותא במקומות שלא השוה המלך את גדורותיו על כל אחת. אך כתוב דבזה שישראל משלם יותר מעכו"ם אי"ז סטירה לדברי המורדי, ובכה'ג עדיין אסור לשראל להבריה המכס.

IN-DEPTH BUSINESS HALACHA CURRICULUM

MISSION

*To facilitate and provide a framework
for the frum businessman to gain the
in-depth halachic knowledge he needs for
contemporary business dealings.*

*Through increased knowledge and guidance,
Yorucha will elevate the frum public's
adherence to halacha as it pertains to
choshen mishpat and standard business
practices.*

What

This ambitious project will harness the collective expertise of a team comprised of advanced talmidei chachamim, experienced, seasoned Dayanim, that are well versed in corporate practice and common business norms.

Collaborating with a talented group of editors and writers, they have created a syllabus and curriculum of study, with accompanying shiurim and personal guidance, enabling participants to have the tools to proclaim with confidence, "Yes. Nossasi venosati be'emunah!"

How

The core curriculum is segmented in modules, and can be learned as an individual self paced; or, participants can join chaburos coordinated by the Bais HaVaad for those that desire group study. Page by page, step by step, the learning will be facilitated with a daily audio "Blatt shiur" guiding the participant through the sources as well as a weekly video shiur presented on each topic by Dayanim that will share fundamental and practical applications of the sugya covered.

Daily practical Q&A applications of the subject matter will be offered alongside through the Business Halacha Daily series.

Why

As participants amass a broad and deep knowledge on an academic level directly from the source – coupled with real life scenarios presented by experienced Dayanim – they will acquire the clarity to determine not only what is a **שאלה**, but, more important - why.

Only through **עמלות בתורה** – understanding the fundamentals of the subject – can one truly appreciate and internalize what defines right and wrong.

Fulfillment and satisfaction in the realm of the divine is like no other. A mesayem masechta revels in the transcendent feeling of his accomplishment. Truly sublime and the envy of his peers.

Contemporary businessmen have their own, unique, 'siyum hashas' at the completion of Yorucha curriculum. It is the moral imperative of a frum yid, and now accessible to all.

The *hadran alach* of Yorucha is the ultimate badge of honor and medal of distinction for the businessman of our times.

Similar to a sofer who, with his intensive knowledge of hilchos safrus, is confident and secure in the propriety of his profession; so, too, businessmen will gain the peace of mind knowing with conviction that they ply their trade *be'emunah uveyosher*.

Core Curriculum

(subject to change)

YEAR ONE

PART I

Business Halacha Fundamentals

Elul 5780

- Introduction to Choshen Mishpat and Business Halacha -1
- Dina Demalchusa Dina- 2
 - › Obligation to Adhere to Civil Law
 - › How Civil Law Impacts Agreements Between Two Parties
- Common Business Practice & Minhag Mevatel Halacha - 2
 - › What Constitutes a Minhag
 - › How Minhag Impacts Employment, Tenancy, Partnerships and Real Estate Deals etc.

Tishrei 5781 (Expanded Yom Tov Edition)

- Business and Employment on Chol Hamoed

PART II

Setting Up A Kosher Business

Winter 5781

- Gezel - 2
- Gezel Akum - 1
- Ta'os and Mate Akum - 1
- Geneivas Da'as - 2
- Acceptable Marketing - 2
- Headhunting - Recruitment and Ma'arufia - 1
- Halachos of Employment - 2
- Hiring, Employment Agreements and Salary Structures - 1
- Hiring Jewish - 1
- Halachic Deals and Documents - 3
 - › Understanding Asmachta
 - › Agreements and Kinyan Devarim

- › The Halachic "Agreement Validation" Clause
- Non-Competes and Non-Circumvent - 1
- Partnership Structuring - 2
- Corporations, Trusts and Legal Entities - 1
- Hasogas Gevul and Competition - 2

Nissan 5781 (Expanded Yom Tov Edition)

- Corporate Chametz - The Issues and Solutions
- Isurei Hana'ah

PART III

Maintaining A Kosher Business

Summer 5781 - Commitments and Kinyanim

- Kinyanim Expounded - 2
- Mi Shepara, Mechusar Amana etc. - 2
- Situmta - The Kinyanim of the Marketplace - 1
- Ona'ah - 2
- Mekach Ta'os- 4

Summer Break 5781 (Special Edition)

- Tzedaka and Ma'aser
 - › As a Business and Individual

YEAR TWO

Elul 5781 - Maintaining a Kosher Work Environment

- Yichud in the Workplace - 2
- Interaction With the Opposite Gender - 2

Tishrei 5782 - Expanded Yom Tov Edition

- Websites and E-Commerce on Shabbos and Yom Tov

Winter 5782 (Leap Year) - 1st Semester

- Loans and Guarantees - 2
- Ribbis 101/The Basics - 4
- Insurance Issues - 1
- Brokerage - 2
- Lashon Hara In Business - 2
- Legal Holidays and Chukos HaGoyim - 1

Winter 5782 - 2nd Semester - When Things Don't Go As Expected:

- Bais Din - 3
- Din and Lifnim Mishuras Hadin - 2
- Arka'os - 2
- Quitting, Firing, and Severance - 2
- Partnership Dissolution - 2
- Collections - 2
- Bankruptcy - 1

Nissan 5782 - Expanded Yom Tov Edition

- Maintaining A Facility on Pesach

Summer 5782 - Final Testing and Review

YEAR THREE & BEYOND

Choshen Mishpat Supplemental Track

- More In-Depth and Intricate Learning of Many of the Abovementioned Topics
- Nizkei Shcheinim
- Mazik, Garmi, and Halachic Torts
- Hashavas Aveida
- Mitzva of Lending
- Yerusha and Trusts
- Trustees and Executors
- Shomrim and Fiduciaries
- Shluchim and Agents
- Harsha'a and Power of Attorney
- The Shibuda D'Reb Nossen Law
- Hefker
- Pruzbul

Industry-Specific Tracks and Supplemental In-Depth Track

Real Estate Track:

- General Real Estate
- Bar Metzra
- Acquisitions and Ani Hamehapech
- Lo Sachmod
- Brokerage
- Landlord/Tenant
- Zoning Laws
- Rent Control and Evictions
- Fix and Flip
- Administrations and Boards

HealthCare Track:

- Shabbos and Yom Tov
- The Kosher Kitchen
- Employment Training
- Facility and Housekeeping
- Compliance and Fiduciary
- Partnership and Employment
- Medical Issues

Finance and Ribbis Track:

- Introduction: Understanding Ribbis
- Ribbis of Non Jews and Mumar
- Foreign Currencies and Commodities: Se'ah Bes'eah in Today's Marketplace
- Corporate Lending & Borrowing
- Credit Unions: Ownership in Ribbis Entities
- Credit Unions: Paying Ribbis by Court Order
- Pesika: Deposits and Price Guarantees
- Tarsha: Paying for Credit and Early Bird Specials
- Arvus & Ribbis: Cosigning on a Non Jew's Loan
- Arvus & Ribbis: Cosigning on a Ribbis Loan

- Differentiating Between Expenses & Interest: Defining the Two
- Ribbis in Partnerships
- Ribbis in Contracts - Capital Calls and Late Fees
- Deal Syndication and The Real Estate Process From Negotiation to Closing
- Ribbis as a Knas: Fines and Penalties
- Purchasing Tax Liens and Mortgage Bundles
- Using a Purchased Item When the Sale was Reversed
- Selling Conditional on Reversing the Sale
- Ribbis Responsibilities of Lawyers, Brokers, and Witnesses
- Review of Ribbis Fundamentals
- Hard Money Loans & Heter Iska - Kulo Pikadon; Chatzi Milve
- Heter Iska - The Approach of Reb Moshe Feinstein
- Heter Iska Klali and Loans Specified to be Al Pi Heter Iska
- Ribbis Mukdemes - Ribbis MeUcheres
- Ribbis Devarim
- Defining Ribbis: Gifts, Favours and Charitable Donations

Yorucha Deliverables & Supplements

In-depth "Ma'are Mekomos" source booklets

Accompanying audio daily "Blatt shiur" clearly explaining sources

Weekly video "from the field" application of materials learned, presented by Bais HaVaad Dayanim

Daily Q & A - Business Halacha Daily posts

Review, testing, and accreditation

